

NR. 27

TANDLÆGE
FORENINGEN

Information om tandbehandlingen – før du træffer dit valg

Information om tandbehandlingen – før du træffer dit valg

Du bestemmer selv

Som patient hos tandlægen vælger du selv, om du vil modtage den behandling, tandlægen anbefaler. Du har ret til at få at vide, hvad den givne behandling indebærer, og hvilke konsekvenser dit valg har, før du beslutter dig. Det er, hvad "informeret samtykke til tandbehandling" indebærer i sundhedsloven.

Denne brochure fortæller om information i forbindelse med de mest almindelige behandlingssituationer hos tandlægen.

Det siger Sundhedsloven:

§ 15. Ingen behandling må indledes eller fortsættes uden patientens informerede samtykke, medmindre andet følger af lov eller bestemmelser fastsat i henhold til lov eller af §§ 17-19.

Stk. 2. Patienten kan på ethvert tidspunkt tilbagekalde sit samtykke efter stk. 1.

Stk. 3. Ved informeret samtykke forstås i denne lov et samtykke, der er givet på grundlag af fyldestgørende information fra sundhedspersonens side, jf. § 16.

Stk. 4. Et informeret samtykke efter afsnit III kan være skriftligt, mundtligt eller efter omstændighederne stiltiende.

Du kan finde Sundhedsloven i sin fulde længde på www.retsinformation.dk

Udtrykkeligt eller stiltiende samtykke

Dit samtykke til en behandling kan gives ved, at du udtrykkeligt beder om en bestemt behandling. Det kan også gives i form af stiltiende accept, dvs. at du ikke stiller spørgsmål eller siger noget til den behandling, som din tandlæge foreslår dig at få foretaget.

Du har altså også selv ansvar for, at du får rigeligt med informationer til at træffe dit valg om en behandling. Derfor bør du spørge din tandlæge til råds, indtil du er sikker på, at du ved nok og kan træffe dit valg.

Mindre rutinemæssige behandlinger som undersøgelse, tandrensning, lokalbedøvelse, enkeltfyldninger og lignende sker ofte uden en lang dialog mellem tandlæge og patient forinden. Det skyldes, at mange normalt forventer sådanne behandlinger under et tandlægebesøg og måske har erfaringer med dem fra tidligere. De giver således tandlægen deres stiltiende accept til den pågældende behandling.

Du må gerne bede din tandlæge om at informere dig, inden han eller hun begynder på nogen behandlinger, men gør det i så fald, *inden* du sætter dig i tandlægestolen.

Børn og mindreårige

Når det gælder børn under 15 år, er det den, der har forældremyndigheden, som giver tilladelse til behandlinger, der rækker ud over mindre rutinemæssige behandlinger.

Unge på 15-17 år kan selv give deres samtykke til en behandling, men den, der har forældremyndigheden, skal informeres og inddrages.

Hvis tandlægen skønner, at den unge ikke forstår konsekvenserne af sit valg, skal den, der har forældremyndigheden, have den relevante information og give samtykke til behandlingen.

En god dialog giver et godt resultat

Et vellykket resultat af en behandling afhænger i høj grad af, at patient og tandlæge samarbejder. Derfor er det vigtigt, at du og din tandlæge taler sammen om behandlingen og om, hvad du selv kan eller skal gøre for et vellykket resultat. Dialogen er vigtig både før, under og efter behandlingen.

Brug også tandlægens viden om de forskellige løsninger, der ofte er på et problem, og hold tandlægen informeret om forhold, der kan få indflydelse på behandlingen. Det gælder fx om du har højt blodtryk, tager nogen former for medicin eller lider af en sygdom. Det er ikke noget, du ifølge loven har pligt til – men det er en rigtig god ide at gøre det, så din tandlæge ved alt om dit helbred og kan tage eventuelle forholdsregler. Tandlægen har som alle andre i sundhedsvæsenet tavshedspligt.

Information i journalen

Tandlægen skal skrive i din journal, hvad du har fået at vide, og hvilken behandling du har valgt – eller fravalgt.

Du har ret til at læse din journal og få en kopi, evt. mod betaling.

Hvis du skifter tandlæge, kan du vælge at lade din nye tandlæge få hele journalen eller udvalgte dele af den. Det er som regel en fordel, at en ny tandlæge får så mange informationer som muligt om dine tænder og tidligere behandlinger. Så kan den nye tandlæge bedre tilrettelægge, hvilke løsninger der vil være bedst for dig fremover.

Tal også om økonomi

Det er vigtigt at tale om, hvad en behandling vil koste. Ikke mindst fordi patienter i Danmark betaler en stor del af de mere komplicerede behandlinger af egen lomme.

En god ide er at få lagt en behandlingsplan, som dels beskriver, hvilke behandlinger der ifølge din tandlæge vil blive nødvendige, og dels angiver, hvornår de bliver nødvendige. Derudover skal behandlingsplanen indeholde et skøn over, hvad behandlingerne vil koste, så du kan tage højde for det i dit budget.

I den forbindelse er det en fordel, hvis du og din tandlæge har talt om, hvor meget du kan eller vil betale, så forudsætningerne er klare for jer begge. Dermed kan tandlægen fortælle, hvis de økonomiske forudsætninger for behandlingen ændrer sig, så du kan sige fra, hvis behandlingen bliver for dyr.

Hvis en samlet behandling forventes at overstige 2.500 kr., skal din tandlæge tilbyde dig et skriftligt uspecificeret prisoverslag, inden behandlingen påbegyndes.

Ændres behandlingen, og har det væsentlig indflydelse på prisen, skal tandlægen informere dig om dette og tilbyde et revideret uspecificeret prisoverslag. Informationen skal gives på et tidspunkt, hvor du har mulighed for at fravælge den foreslåede behandling.

Hvad skal tandlægen oplyse?

Når det viser sig, at du har behov for behandling, skal tandlægen oplyse dig om den forestående undersøgelse, sygdommen, relevant forebyggelse, behandlingsmuligheder og eventuelle komplikationer – også på længere sigt.

Tandlægen skal også fortælle, hvad der kan ske, hvis du vælger ikke at blive behandlet.

Derudover skal tandlægen oplyse om andre relevante forhold, som tandlægen skønner, du ikke kender til, men som er vigtige for valget af behandling.

Hovedreglen er, at kravene til tandlægens information vokser, jo større eller mere risikofyldt behandlingen er.

Det siger Sundhedsloven:

§ 16. Patienten har ret til at få information om sin helbredstilstand og om behandlingsmulighederne, herunder om risiko for komplikationer og bivirkninger.

Stk. 2. Patienten har ret til at frabede sig information efter stk. 1.

Denne brochure er et supplement til de oplysninger,
som din tandlæge har givet dig.

Tandlæge:

© Information fra
Tandlægeforeningen
Tlf. 70 25 77 11

Oplag: 2.500
Maj 2011